

Sikkerhedsdatablad ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 15.10.2013

Revisions nr. 1

Revision: 15.10.2013

1 Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- **Produktidentifikator**
- **Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat**
- **Artikelnummer:** 174501
- **CAS-nummer:**
7783-20-2
- **EC-nummer:**
231-984-1
- **Registreringsnumre** 01-2119455044-46-XXXX
- **Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Stoffets/præparatets anvendelse**
Gødningsmiddel
Laboriekemikalier
brandhæmmende
- **Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
- **Producent/leverandør**
AZELIS
Posthofbrug 12, box 6
B-2600 Antwerp
Belgium
- **For yderligere informations:**
Azelis
E mail: sds@azelis.com
- **Nødtelefon:**
+ 33 (0) 1 44 73 10 02 (Carechem 24*7)
Vejledning om kemiske nødstilfælde, spild, brand eller førstehjælp national nødtelefonnummer:
Czech Republic: Toxikologické informační středisko (TIS), Klinika nemocí z povolání, Na Bojišti 1,
128 08 Praha 2, Tel – nonstop: + 420 224 919 293, + 420 224 915 402
France : Orfila 01.45.42.59.59
Netherlands: National vergiftiging info centrum: 030-2748888
Denmark Giftlinien +45 82 12 12 12
Sverige +46 08-33 12 31
Norge Giftcentralen +47 22 59 13 00
Schweizerisches Toxikologisches Informationszentrum Telefon +41 145
Finland: Myrkytystietokeskus, puh. 09-471977 tai 09-4711/Myrkytystietokeskus
Vergiftungsinformationszentrale Wien Telefon +43 1 4064343
Núdzové telefónne číslo: Národné toxikologické informačné centrum, tel: 02/ 5477 4166
Romania: BIROUL PT REGULAMENTUL SANITAR INTERNATIONAL SI INFORMARE
TOXICOLOGICA: +4021 318 36 06
Serbia - Nacionalni centar za kontrolu trovanja: + 381 11 266 11 22
Turkey - Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü: 114
Hungary - Health Toxicological Information Service, H-1096 Budapest, Nagyvárad tér 2: +36 80 20
11 99 (free of charge within Hungary)
Croatia - Broj telefona službe za izvanredna stanja: 112
Greece - ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΛΗΘΡΙΑΣΕΩΝ : 210-77.93.777
SLOVAKIA Núdzové telefónne číslo: Národné toxikologické informačné centrum, tel: 02/ 5477 4166
Russia - Toxicological Information Centre: 8 (495) 621-68-85; 8 (495) 621-68-85

DK

(Fortsættes på side 2)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 15.10.2013

 Revisions nr. 1

Revision: 15.10.2013

Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat

(Fortsat fra side 1)

2 Fareidentifikation

- **Klassificering af stoffet eller blandingen**
- **Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**
 Denne substans er ikke klassificeret iht. CLP-forordningen.

- **Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF**
 Ikke relevant
- **Oplysning om særlige farer for menneske og miljø:**
 Produktet er ikke mærkningspligtigt i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.
- **Klassificeringssystem:**
 Klassificeringen stemmer overens med de aktuelle EF-liste, men er dog suppleret med oplysninger fra faglitteratur og med firmaoplysninger.

- **Mærkningselementer**
- **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008** Ikke relevant
- **Farepiktogrammer** Ikke relevant
- **Signalord** Ikke relevant
- **Risikosætninger** Ikke relevant
- **Andre farer** Kan forårsage irritation i øjne, hud og luftveje
- **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.

3 Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

- **Kemisk betegnelse: Stoffer**
- **CAS-nr. betegnelse**
 7783-20-2 Ammoniumsulfat
- **Identifikationsnummer (-numre)**
- **EC-nummer: 231-984-1**

- **Yderligere anvisninger:**

CAS: 7783-20-2	Ammoniumsulfat	> 98%
EINECS: 231-984-1		
Reg.nr.: 01-2119455044-46-XXXX		

4 Førstehjælpsforanstaltninger

- **Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**
- **Generelle anvisninger:** Kontakt læge ved ildebefindende.
- **Efter indånding:**
 Frisk luft, giv om nødvendigt kunstigt åndedræt, varme. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
 I tilfælde af bevidstløshed skal den tilskadekomne lægges ned og transporteres i stabilt sideleje.
- **Efter hudkontakt:**
 Vaskes omgående af med vand.
 Tøj, der er forurenet med produktet, skal tages af med det samme.
 Søg læge ved vedvarende hudirritation.
- **Efter øjenkontakt:**
 Skyl straks øjnene med rigeligt vand i atleast 15 minutter og søg læge, hvis irritationen fortsætter.
 fjern eventuelt kontaktlinser

(Fortsættes på side 3)

Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat

(Fortsat fra side 2)

- **Efter indtagelse:**
Skyl munden grundigt.
Drik 1-2 glas vand.
FREMKALD IKKE OPKASTNING.
Kontakt læge ved ildebefindende.
- **Oplysninger til lægen:**
- **Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

5 Brandbekæmpelse

- **Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:** Tilpas foranstaltningerne til brandbekæmpelse efter omgivelserne.
- **Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
Produktet er ikke brandfarligt
Ammoniak.
Kvælstofoxider (NOx)
Svovlholdige luftarter (SOx)
- **Anvisninger for brandmandskab**
- **Særlige værnemidler:**
Der skal bæres luftforsynet åndedrætsværn.
Bær fuld beskyttelsesdragt.
- **Yderligere oplysninger**
Afkøl de truede beholdere med vandspraystråle.
Forurenede slukningsvand opsamles separat, det må ikke komme i kloakken.

6 Forholdsregler over for udslip ved uheld

- **Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Evakuér alt personale straks og udluft området
Benyt nødvendigt værneudstyr.
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Undgå støvdannelse.
Indånd ikke støv/røg/tåge.
Undgå kontakt med hud og øjne.
- **Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:**
Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.
I tilfælde af indtrængen i vandløb eller kloaksystem skal de pågældende myndigheder underrettes.
- **Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Spild opsamles forsigtigt i tætte beholdere. Undgå støvdannelse.
Bortskaf det opsamlede material i henhold til forskrifterne.
Skyl med rigeligt vand
- **Henvisning til andre punkter**
Information om sikker håndtering se kapitel 7.
Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.
Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

DK

(Fortsættes på side 4)

Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat

(Fortsat fra side 3)

7 Håndtering og opbevaring

- **Håndtering:**
- **Forholdsregler for sikker håndtering**
Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.
Undgå støvdannelse.
Indånd ikke støv/røg/tåge.
Undgå kontakt med hud og øjne.
Rygning, spise og drikke bør være forbudt i anvendelsesområdet.
- **Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:**
Normale foranstaltninger for forebyggende brandbeskyttelse.
- **Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
- **Opbevaring:**
- **Krav til opbevaringsrum og beholdere:**
Opbevares i lukkede beholdere på et køligt, tørt og velventileret sted.
Må kun opbevares i original beholder.
Beskyttes mod direkte sollys.
- **Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:**
Opbevares adskilt fra:
Stærke baser
Oxiderende stoffer.
Metaller
- **Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:**
Hold beholderen tætsluttende lukket.
Beskyttes mod luftfugtighed og vand.
- **Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

8 Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

- **Yderligere anvisninger vedrørende udformning af tekniske anlæg:**
Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.
- **Kontrolparametre**
- **Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges: -**
- **DNEL-værdier**
DNEL / DMEL (arbejdstagere)
Langsigtede - systemiske effekter, dermal: 42,667 mg / kg legemsvægt / dag
Langsigtede - systemiske effekter, indånding: 11,167
DNEL / DMEL (General population)
Langsigtede - systemiske effekter, oral: 6,4 mg / kg legemsvægt / dag
Langsigtede - systemiske effekter, indånding: 1,667
Langsigtede - systemiske effekter, dermal: 12,8 mg / kg legemsvægt / dag
- **PNEC-værdier**
PNEC aqua (ferskvand): 0,312 mg / l
PNEC aqua (havvand): 0,0312 mg / l
PNEC aqua (intermitterende, ferskvand): 0,53 mg / l
PNEC sediment (ferskvand): 0,063 mg / kg dwt
PNEC jord: 62,6 mg / kg dwt
PNEC rensningsanlæg: 16,18 mg / l
- **Yderligere anvisninger:**
Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.
Brug proceskontrol for ikke at reducere luftforureningen.

(Fortsættes på side 5)

Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat

(Fortsat fra side 4)

- **Eksponeringskontrol**
- **Personlige værnemidler:**
- **Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**
 Overhold de sædvanlige forholdsregler, der gælder for omgang med kemikalier.
 Punktudsugning kræves
 Der må ikke spises, drikkes eller ryges under arbejdet.
 Undgå kontakt med øjnene.
 Indånd ikke støv/røg/tåge.
 Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.
 Etabler øjenskyllestation nær arbejdsstedet.
- **Åndedrætsværn:**

Brug støvfiltermaske ved støvudvikling.

filter P2

NIOSH eller European Standard EN 149 godkendt filtermaske.

- **Håndbeskyttelse:**

Beskyttelseshandsker

DIN/EN 374

Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og kunne tåle produktet/stoffet/præparatet.

- **Handskemateriale:**

Butylgummi

Handsker af PVC

- **Handskematerialets gennemtrængningstid**

Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.

- **Øjenbeskyttelse:**

Beskyttelsesbriller

(EN 166)

- **Kropsbeskyttelse:** Arbejdsbeskyttelsesdragt

9 Fysisk-kemiske egenskaber

- **Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

- **Generelle oplysninger**

- **Udseende:**

Form:

Krystallinsk pulver

Krystallinsk faststof, korn

Farve:

Hvid

- **Lugt:**

Ammoniakagtig

- **pH-værdi:**

5-8 (10% w/w)

- **Tilstandsændring**

Smeltepunkt/smelteområde

> 280 °C (Decomposes)

(Fortsættes på side 6)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 15.10.2013

 Revisions nr. 1

Revision: 15.10.2013

Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat

(Fortsat fra side 5)

Kogepunkt/kogeområde	Ikke bestemt.
· Flammepunkt:	Ikke relevant.
· Antændelighed (fast, i luftform):	Stoffet er ikke antændeligt.
· Antændelsepunkt:	
Nedbrydningsstemperatur:	> 280 °C
· Selvantændelighed:	Produktet er ikke selvantændeligt.
· Eksplodingsfare:	Produktet er ikke eksplosivt.
· Damptryk:	<< 1 hPa
· Densitet:	Ikke bestemt.
· Relativ densitet	1,78 g/cm ³
· Opløselighed i/blandbarhed med vand ved 20 °C:	77 g/100ml
· Fordelingskoefficient (n-octanol/vand) ved 20 °C:	-5,1 log POW
· Andre oplysninger	Hygroskopisk.

10 Stabilitet og reaktivitet

- **Reaktivitet**
- **Kemisk stabilitet**
- **Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås**
 For at undgå termisk nedbrydning, skal overophedning undlades.
- **Risiko for farlige reaktioner** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.
- **Forhold, der skal undgås**
 Høj temperatur og varme.
 Udsættelse for fugt (hygroskopisk)
- **Materialer, der skal undgås:**
 Stærke baser
 Stærke syrer.
 Oxiderende forb.
 Metaller.
- **Farlige nedbrydningsprodukter:**
 Ammoniak
 Nitrogenoxider (NO_x)
 Svovloxider (SO_x)

11 Toksikologiske oplysninger

- **Oplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akut toksicitet:**

- **Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:**

Oral	LD50	4540 mg/kg (rotte)
Dermal	LD50	> 2000 mg/kg (rotte)
Inhalation	LC50	> 1000 mg/m ³ (rotte) (8h)

- **Primær irritationsvirkning:**
- **på huden:** Kan virke irriterende ved hudkontakt.

(Fortsættes på side 7)

Sikkerhedsdatablad ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 15.10.2013

Revisions nr. 1

Revision: 15.10.2013

Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat

(Fortsat fra side 6)

- **på øjet:** Kan irritere øjnene.
- **ved indtagelse:** Kan fremkalde ubehag ved indtagelse af store mængder.
- **ved indånding:** Indånding af støv kan virke irriterende på luftvejene.
- **Sensibilisering:** Der er ikke kendskab til nogen sensibiliserende virkning.
- **Yderligere toksikologiske oplysninger:**
Produktet er ikke mærkningspligtigt i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.
Ved faglig korrekt omgang og ved brug i overensstemmelse med den tilsigtede anvendelse forårsager produktet efter vores erfaring og iht. de informationer, der foreligger os, ingen helbredsskadelige virkninger.

12 Miljøoplysninger

- **Toksicitet**

- **Toksicitet i vand:**

ErC50	169 mg/l (aqu) (48h)
LC50/96h	53 mg/l (fisk)
log Pow	- 5,1 (-)

- **Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Adfærd i miljøomgivelser:**
- **Bioakkumuleringspotentiale** Lidt eller ikke bioakkumulerbare.
- **Mobilitet i jord** Opløseligt i vand
- **Yderligere økologiske oplysninger:**
- **Generelle anvisninger:**
Fareklasse for vand 1 (klassificering ifølge listen): svagt vandforurenende
Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet.
Indtrængen i miljøet skal undgås.
- **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.
- **Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

13 Forhold vedrørende bortskaffelse

- **Metoder til affaldsbehandling**
- **Anbefaling:** Destrueres i henhold til lokale regulativer.
- **Affaldskodenummer:**
06 03 14: Salte i fast form og opløsninger heraf, bortset fra affald henhørende under 06 03 11 og 06 03 13
- **Urensede emballager:**
- **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.

14 Transportoplysninger

- **UN-nummer**
- **ADR, ADN, IMDG, IATA** Ikke relevant
- **UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)**
- **ADR, ADN, IMDG, IATA** Ikke relevant

(Fortsættes på side 8)

Sikkerhedsdatablad

ifølge 1907/2006/EF, Artikel 31

Trykdato: 15.10.2013

 Revisions nr. 1

Revision: 15.10.2013

Handelsnavn: Ammoniumsulfate
Ammoniumsulfat

(Fortsat fra side 7)

· Transportfareklasse(r)	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	
· klasse	Ikke releverant
· Emballagegruppe	
· ADR, IMDG, IATA	Ikke releverant
· Miljøfarer:	
· Marine pollutant:	Nej
· Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Ikke relevant.
· Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden	Ikke relevant.
· Transport/yderligere oplysninger:	Ikke farligt gods ifølge ovennævnte forordninger.
· UN "Model Regulation":	-

15 Oplysninger om regulering

- **Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**
- **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**
- **Risikosætninger** Se venligst afsnit 2.
- **Nationale forskrifter:**
- **Oplysninger vedrørende beskæftigelsesbegrænsning:**
Overhold arbejdsbegrænsningerne for unge.
- **Kemikaliesikkerhedsvurdering:** Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

16 Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produktgenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

- **Datablad udstedt af:** Q&SHE
- **Kontaktperson:** sds@azelis.com
- **Forkortelser og akronymer:**
 RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
 ICAO: International Civil Aviation Organization
 ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
 IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
 IATA: International Air Transport Association
 GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
 EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
 CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
 DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
 PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
 LC50: Lethal concentration, 50 percent
 LD50: Lethal dose, 50 percent